

BKS Hofbevel: Wat dit beteken

Wat Het Verander

• VOOR DIE HOFSAAK

• NA DIE HOFSAAK

REG OM ENTSOWWE TE BEKOM & TOE TE DIEN?

NEE.

(volgens die dept. van landbou)

Die departement het volgehou dat slegs die staat BKS-inentings mag beheer, toedien of toestemming daarvoor mag verleen.

JA.

Eienaars en bestuurders van vee mag BKS-entstowwe wat wettig ingevoer of vervaardig is, privaat bekom en toedien, onderhewig aan die voorwaardes van die bevel (sien V&A hieronder).

STAATSINMENGING IN DIE VOORSIENINGS- KETTING?

JA.

(volgens die dept. van landbou)

Die departement het volgehou dat slegs die staat BKS-entstowwe wettig mag verskaf en dat invoer deur OBP gekanaliseer moet word.

NEE.

Die departement mag nie inmeng met private rolspelers wat BKS-entstowwe wettig invoer of verskaf nie. (Sien V&A oor wat "wettige invoer" behels.)

GEWAARBORGDE TOEGANG TOT ENTSTOWWE?

NEE

Nóg die departement se inentingsprogram nóg die artikel 10-skema waarborg toegang tot entstowwe of tydige beskikbaarheid daarvan.

Die staat se inentingsprogram sentraliseer besluitneming oor die verspreiding en toekenning van entstowwe.

Die beoogde artikel 10-skema is 'n vrywillige program vir deelnemende eienaars onder toesig van staatsveeartse.

NEE.

Boere mag – benewens aansoeke vir staatsvoorsiende entstowwe – ook poog om entstowwe privaat van wettige invoerders, vervaardigers of hul gemagtigde agente te bekom.

V&A:

Invoer & Verkryging

01 Hef die minister se artikel 10-skema die reg op om entstowwe privaat te bekom?

Nee. Die hof het bevind dat die artikel 10-skema, op sy beste, 'n vrywillige skema is en nie neerkom op 'n wet wat private BKS-inenting verbied nie.

02 Verleen die bevel algehele toestemming om BKS-entstowwe in te voer of te vervaardig?

Nee. Die bevel verleen nie algehele toestemming vir die vervaardiging of invoer van BKS-entstowwe nie en skep ook nie 'n reg om goedkeuring vir vervaardiging of invoer te bekom nie.

03 Wat beteken "wettig ingevoer" of "wettig vervaardig" in die praktyk?

Dit beteken dat die entstof Suid-Afrika moet binnekom, of in Suid-Afrika vervaardig moet word, deur die wetlik vereiste magtigingsproses. Die hofbevel maak nie grysmark-, ongoedgekeurde, gesmokkelde of ongemagtigde entstowwe wettig nie.

04 Wat is die posisie rakende SAHPRA artikel 21-entstowwe?

Die uitspraak teken aan dat die BKS-entstowwe wat tans vervaardig of ingevoer word, ingevolge artikel 21 van die Wet op Medisyne en Verwante Stowwe (Wet 101 van 1965), reguleer word.

Die hofbevel laat slegs die gebruik van wettig ingevoerde of vervaardigde entstowwe toe. SAHPRA- of ander wetlike vereistes is nie tersyde gestel nie. Private invoerders en vervaardigers sal steeds alle nodige magtigings moet bekom om aan te toon dat die entstof veilig is, geskik is vir Suid-Afrikaanse BKS-stamme, en dat dit gemagtig is vir invoer na Suid-Afrika. Die departement mag egter nie ingevolge die Wet op Dieresiektes hiermee inmeng nie.

05 Wat van "voorskrifte" vir SAHPRA artikel 21-entstowwe?

'n SAHPRA artikel 21-magtiging is nie op sigself 'n "voorskrif" nie. Dit is 'n magtigingsmeganisme wat toegang verleen tot 'n ongeregistreerde medisyne – onderhewig aan die doeleindes, hoeveelhede, tydperk, persone of instellings en voorwaardes wat deur SAHPRA bepaal word. Die hofbevel doen nie weg met die artikel 21-vereistes nie en verander ook nie 'n BKS-entstof in 'n gewone "oor-die-toonbank-produk" nie. Enige voorskrif, verspreiding, veeartsenytoesig, of ander voorwaarde wat deur SAHPRA of toepaslike wetgewing opgelê word, moet steeds nagekom word.

V&A:

Beweging- en Verslagdoeningspligte

06

Verander die bevel die beheermaatreëls oor beweging van vee of BKS-verslagdoeningspligte?

Beheermaatreëls oor die beweging van vee en verslagdoening rakende BKS bly van krag.

Die bevel bepaal uitdruklik dat dit nie bestaande maatreëls oor die beweging van vee of die rapportering van vermoedelike BKS-gevalle wysig nie. Die departement het steeds 'n belang by die rapportering van BKS.

Aangesien die departement private inenting voorheen as ontoelaatbaar beskou het, skep die bevel egter nou 'n praktiese prosedure vir voorafkennisgewing en verslagdoening ná inenting.

07

Wat moet by die voorafkennisgewing ingesluit word?

Die kennisgewing moet die ligging en tydperk van inenting, die getal en besonderhede van die diere, die besonderhede van die persoon wat die inenting toedien, of dit 'n eerste of aanvullende inenting is, en hoe die koueketting gehandhaaf sal word, insluit.

08

Wat moet ná inenting gebeur?

Binne 14 dae ná inenting moet die eienaar of bestuurder 'n beëdigde verklaring aan die staatsveearts of Provinsiale Direkteur: Veeartsenydiensdienste voorsien wat nakoming bevestig en besonderhede van die inenting verstrek.

09

Watter inligting moet by die beëdigde verklaring ingesluit word?

Dit moet die besonderhede van die verantwoordelike persoon, besonderhede oor die koueketting, metode van inenting, datum, dosis, handelsnaam van die entstof, ras en soort van die vee, geslag, ouderdom en identifiseringsmerke of -plaatjies van die diere insluit.

V&A:

Regstatus van die tussentydse bevel

10

Is die bevel finaal?

Nee. Die bevel is 'n tussentydse bevel. Verrigtinge vir finale regshulp moet binne 20 hofdae ná die bevel ingestel word.

11

Is die bevel appèlleerbaar, en wat sou die gevolg van 'n appèl wees?

Die departement mag teen die bevel appelleer. Aangesien dit egter 'n tussentydse bevel is, bly die bevel van krag tensy en totdat 'n hof dit opskort of tersyde stel. 'n Appèl skort nie op sigself die tussentydse bevel op nie, aangesien artikel 18(2) van die Wet op Hoër Howe bepaal dat interlokutêre bevele sonder finale uitwerking nie outomaties opgeskort word nie.

12

Kan boere steeds op die bevel staatmaak terwyl 'n appèl hangende is?

Ja, tensy die minister 'n spesifieke hofbevel bekom wat die werking van die tussentydse bevel opskort.

13

Mag die departement steeds sy eie inentingsprogram bedryf?

Ja.